

CHARTER FOR SAMSPIL MELLEM DEN FRIVILLIGE VERDEN OG DET OFFENTLIGE

Den frivillige verden dækker både frivillige, foreninger og organisationer. Det frivillige Danmark er stort og mangfoldigt. Næsten hver anden dansker gør en forskel i frivilligt regi. Det kan være i idrætsforeninger, børne- og ungdomsforeninger, natur- og friluftorganisationer, oplysningsforbund, kulturelle og kirkelige organisationer, frivillige sociale organisationer, handicaporganisationer, patientforeninger, almene boligorganisationer, beboerforeninger, lokalråd, internationale NGO'er og mange flere.

Danmark er opbygget gennem en lang tradition for et levende civilsamfund med borgere, der tager medansvar, foreningsdannelse og frivillige organisationer, der blomstrer for sig selv såvel som i samspil med det offentlige. Den frivillige verden er en del af fundamentet for vores demokrati. Vi har rod i en kultur, som har skabt fællesskaber og fremdrift, og som gør det muligt, at vi sammen kan løfte den udfordrende fremtid. Den frivillige verden bidrager til et inkluderende samfund og har i mange sammenhænge været med til at skabe det velfærdssamfund, vi har i dag.

For at styrke mulighederne for aktivt medborgerskab i forpligtende fællesskaber og for at styrke samspillet mellem den frivillige verden og det offentlige fornyes charter for samspil mellem det frivillige Danmark/Foreningsdanmark og det offentlige fra 2001.

VISION

Charteret skal bidrage til at skabe vilkår for at videreudvikle en frivillig verden, der alene, sammen og i samspil med det offentlige beriger, bevæger og berører den enkelte, fællesskabet, samfundet og fremmer en dynamisk udvikling.

Frivilligt engagement har værdi i sig selv, for den frivillige og for andre. Frivilligt engagement bidrager til udvikling af den enkelte og til udvikling af fællesskabet.

Visionen for charter for samspil mellem den frivillige verden og det offentlige er, at det bliver retningsanvisende, så både den frivillige verden og det offentlige kan anvende det til at skabe, sikre og udvikle samspillet.

Visionen for samspillet mellem den frivillige verden og det offentlige er sammen at bidrage til et inkluderende, ansvarsfuldt og meningsbærende samfund, hvor borgeren finder mening i at være med til at udvikle samfundet. Hvor den frivillige får lejlighed til at bidrage til noget, der giver mening for den frivillige og dennes medmennesker, og hvor personligt engagement, ansvar og medmenneskelighed er drivkraften i frivilligheden og afledte forandringer. Det offentlige understøtter rammer og vilkår for den frivillige indsats.

En fortsat udvikling af det danske samfund er afhængig af et konstruktivt og dynamisk samspil. Det fælles potentiale skal forløses, og samspillet skal derfor bygge på ligestilling og tillid i relationen mellem den frivillige verden og det offentlige – både i dialog og i praksis – hvor vi anerkender og respekterer hinanden.

1 VI VIL DEMOKRATI, DANNELSE OG LIVSUDFOLDELSE

Forskellighed i frivilligheden er en styrke. Det gælder forskelligheder i identiteter, værdier, aktiviteter, medlemmer, brugere, strukturer osv.

Foreningsdannelsen er rygraden i frivilligheden: Herigennem udvikles dannelse og demokratisk medleven. Det offentlige skal aktivt medvirke til at skabe relevante rammer for den frivillige verden og understøtte den enkelte borgers frivillige indsats og foreningernes organisatoriske arbejde.

Det offentlige bør inddrage organisationerne, foreningerne og de frivillige i alle relevante spørgsmål og sammenhænge. Et stærkt civilsamfund med aktive frivillige er forudsætningen for et bæredygtigt og demokratisk samfund. Gennem forpligtende fællesskaber opleves tilhørsforhold på tværs af forskelligheder. Vi oplever, at vi, på trods af forskelle mennesker imellem, føler at høre til. De forpligtende fællesskaber bidrager til en strukturel og økonomisk bæredygtighed og til at udvikle identitet og kompetencer.

Det er vigtigt, at der er en bevidsthed om, at den frivillige verden og det offentlige er med til at skabe og udfordre hinandens forskellige roller.

2 VI VIL GENSIDIG FORSTÅELSE, TILLID OG RESPEKT

Den frivillige verden og det offentlige har hver sine styrker og mål. Vi ser det som konstruktivt, at vi udfordrer hinanden fra hver vores udgangspunkt og med hver vores kompetencer.

Forskelligheden, den frivillige verden og det offentlige imellem, er en styrke.

Det er afgørende, at samspillet foregår med respekt, tillid og forståelse for hinandens roller og vilkår. Dette kræver blandt andet ledelse, engagement og handling i den frivillige verden og i det offentlige.

Forudsætningen for, at vi for alvor i fællesskab kan bidrage til samfundsudviklingen er, at vi sammen analyserer udfordringer og muligheder – på alle niveauer. Den fælles analyse er grundlaget for den nødvendige forventningsafstemning

og fælles forståelse for, hvad vi i et ligeværdigt samspil kan opnå for at skabe nye løsninger.

Foreningerne varetager holdninger og interesser og det offentlige anerkender og respekterer, at foreningerne kan være talerør for disse.

3 VI VIL MEDBORGERSKAB OG MANGFOLDIGHED

Et aktivt medborgerskab er et grundelement i den frivillige indsats. Den enkeltes engagement begynder i det nære, men er forudsætningen for, at frivillige organisationer og foreninger kan løfte store og komplekse opgaver, der bidrager til samfundets sammenhængskraft. Derved vokser den enkelte frivilliges engagement ind i et større forpligtende fællesskab.

Der skal være plads til alle i den frivillige verden, der udgøres af selvvalgte fællesskaber i al deres mangfoldighed.

Der er forskellige former for frivillighed, og alle har noget at bidrage med. Frivilligt engagement bidrager til den enkeltes livskvalitet, og den frivillige verden skaber løsninger sammen med borgerne. Den frivillige verden og det offentlige skal gennem dialog skabe rammer for den enkelte og det fælles engagement, der motiverer til at løfte opgaver og møde udfordringer, så endnu flere bliver aktive medborgere. Det er vigtigt, at opgaverne er forståelige, konkrete og meningsfulde. Ved at samtænke de frivilliges viden, værdier og forudsætninger i samfundsudviklingen kan vi udvikle løsninger bygget på sammenhængskraft og involvering.

4 VI VIL ARBEJDE SAMMEN

Såvel den frivillige verden som det offentlige styrkes af et øget samarbejde og et øget kendskab til hinanden. Den frivillige verden er en engageret, kritisk med- og modspiller til det offentlige.

Når den frivillige verden og det offentlige samarbejder og udfordrer hinanden, kan vi forny og udvikle såvel demokratiet som nye løsninger til velfærdssamfundet evt. ved inddragelse af andre parter, fx faglige organisationer, erhvervsliv, fonde mv. I samarbejdet er det vigtigt med tillid, respekt for og forståelse af, at frivillig indsats er frivillig. Vi mødes i øjenhøjde, hvor vi taler sammen *med* hinanden, ikke *til* hinanden. Vi aftaler lokalt, hvem der gør hvad, så det enkelte samspil baseres på lokale ønsker, behov og fælles spilleregler, herunder på samarbejdet mellem de frivillige og de offentligt ansatte.

Den frivillige verden og det offentlige har et fælles ansvar for at definere klare målsætninger for samarbejde og for at sikre, at indsatsen har værdi for den enkelte og for samfundet. Den frivillige verden, der modtager offentlig støtte, har ret til og bør beskrive værdier, mål og rammer for sit arbejde på baggrund af de demokratiske processer i foreningerne og blandt de frivillige.

Frivilligheden udfolder sig bedst, når der gives vide rammer. Vi vil arbejde for et enkelt og ubureaukratisk samarbejde, da det er en vigtig forudsætning for frivilligt engagement. Hvis foreningerne og de frivillige skal bidrage aktivt til udviklingen, er det en forudsætning, at der ikke lægges unødige administrative hindringer i vejen for foreningslivet og de frivillige.

Både den frivillige verden og det offentlige kan iværksætte og understøtte samarbejdet.

Det er afgørende, at charteret ikke står alene, men at det omsættes til virkelighed og konkretiseres i en lokal sammenhæng. Det nationale charter bør danne udgangspunkt for dialog nationalt og lokalt. Lokalt med det formål fx at udarbejde lokale rammer for samarbejdet også på tværs af sektorer og organisatoriske grænser.

ARBEJDSGRUPPEN FOR FORNYELSEN AF FRIVILLIGHEDSCHARTRET

Ministre

Social- og integrationsminister Karen Hækkerup
Kulturminister Marianne Jelved
Minister for sundhed og forebyggelse Astrid Krag
Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager
Fungerende miljøminister Pia Olsen Dyhr

Foreninger, organisationer, råd mv.

Formand Palle Adamsen, BL – Danmarks Almene Boliger
Formandsformand Peder Bisgaard, Dansk Firmaidrætsforbund
Formand Stig Glent-Madsen, Dansk Flygtningehjælp
Formand Per Paludan Hansen, Dansk Folkeoplysnings Samråd
Formand Niels Nygaard, Danmarks Idrætsforbund
Præsident Susanne Larsen, Røde Kors
Formand Signe Bo, Dansk Ungdoms Fællesråd
Landsformand Søren Møller, DGI
Formand Stig Langvad, Danske Handicaporganisationer
Formand Lars Mortensen, Friluftsrådet
Formand Vibe Klarup Voetmann, Frivilligrådet
Formand Johs. Bertelsen, Frivilligt Forum, Landsforeningen for de frivillige sociale organisationer
Formand Jens Maibom Pedersen, KFUMs Sociale Arbejde
Formand Frede Olesen, Kræftens Bekæmpelse
Sekretariatsleder Bente Schindel, Kulturelle Samråd i Danmark
Formand Steffen Husted Damsgaard, Landdistrikternes Fællesråd
Næstformand Kristian Bennedsen, SIND
Landsformand Mads Espersen, Ungdommens Røde Kors
Landsformand Søren Rand, Ældre Sagen
Udviklingschef Andy Andresen, FTF
Næstformand Lizette Risgaard, LO

Kommuner, KL og Danske Regioner

Rådmand Peter Rahbæk Juel, Odense Kommune
Borgmester Lene Kjelgaard Jensen, Thisted Kommune
Borgmester Jens Ive, Rudersdal Kommune
Borgmester Knud Erik Hansen, Faxe Kommune
Bestyrelsesmedlem i KL og borgmester i Viborg Kommune Søren Pape Poulsen
Formand Bent Hansen, Danske Regioner

